NORAKSTS
Lieta Nr.A42360005
143/AA43-1006-09/4

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2009.gada 11.septembrī

Administratīvā apgabaltiesa šādā sastāvā:
tiesas sēdes priekšsēdētāja L.Slica,
tiesneši Ļ.Kušnire un M.Vīgants,

piedaloties pie administratīvās atbildības saucamajai personai *Ē.K.* un pieaicinātās iestādes Valsts ieņēmumu dienesta pārstāvim *A.Š.*,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvā pārkāpuma lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz *Ē.K.*, personas kods */personas kods/*, pieteikumu par Valsts ieņēmumu dienesta ģenerāldirektora 2005.gada 19.jūlija lēmumu Nr.3.1/19685 un 2005.gada 26.augusta lēmuma Nr.3.1/23159 atcelšanu, sakarā ar *Ē.K.* apelācijas sūdzību par Administratīvās rajona tiesas 2008.gada 25.jūlija spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] 2005.gada 15.jūnijā Valsts ieņēmumu dienesta (turpmāk – VID) Vidzemes reģionālā iestādes direktora vietnieks pieņēma lēmumu Nr.F29-297/05 (turpmāk – 2005.gada 15.jūnija lēmums), ar kuru *Ē.K.* atzīts par vainīgu Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk – LAPK) $169.^{3}$ un $201.^{12}$ pantā paredzēto administratīvo pārkāpumu izdarīšanā un sodīts ar naudas sodu Ls 100 apmērā, konfiscējot izņemto etilspirtu, bet tā pārvadāšanai izmantoto transportlīdzekli atdodot likumīgajam valdītājam. *Ē.K.* 2005.gada 28.jūnijā samaksāja naudas sodu Ls 100 apmērā.

VID ģenerāldirektora v.i., izskatījusi Valmieras rajona prokuratūras prokurora protestu par minēto lēmumu, ar 2005.gada 19.jūlija lēmumu Nr.3.1/19685 (turpmāk – 2005.gada 19.jūlija lēmums) atcēla 2005.gada 15.jūnija lēmumu un lietu nosūtīja jaunai izskatīšanai.

Ar VID Vidzemes reģionālās iestādes direktora v.i. 2005.gada 3.augusta lēmumu Nr.F29-418/05 (turpmāk – 2005.gada 3.augusta lēmums) *Ē.K.* atzīts par vainīgu LAPK $169.^{3}$ un $201.^{12}$ pantā paredzēto pārkāpumu izdarīšanā un sodīts ar Ls 100 naudas sodu, kā arī piemērota izņemtā etilspirta un tā pārvadāšanai izmantotā transportlīdzekļa konfiskācija.

Ar VID ģenerāldirektora 2005.gada 26.augusta lēmumu Nr.3.1/23159 (turpmāk – Lēmums) 2005.gada 3.augusta atstāts negrozīts.

[2] 2005.gada 1.augustā Administratīvajā rajona tiesā saņemts *Ē.K.* (turpmāk – pārkāpējs) pieteikums par 2005.gada 19.jūlija lēmuma atcelšanu. Pieteikumā norādīts, ka, nosakot sodu par LAPK 169.[3] panta pārkāpumu, likums atļauj nekonfiscēt transportlīdzekli, ņemot vērā LAPK 32.panta otrajā daļā norādītos apstākļus.

2005.gada 8.septembrī Administratīvajā rajona tiesā saņemts pārkāpēja pieteikums par Lēmuma atcelšanu. Pieteikumā norādīts, ka VID nebija tiesīgs administratīvā pārkāpuma lietu izskatīt atkārtoti, jo pārkāpējs bija pārsūdzējis tiesā 2005.gada 19.jūlija lēmumu.

Ar Administratīvās rajona tiesas tiesneses 2006.gada 13.septembra lēmumu abas ierosinātās lietas apvienotas.

[3] Ar Administratīvās rajona tiesas 2008.gada 25.jūlija spriedumu *Ē.K.* pieteikums noraidīts daļā par Lēmuma atcelšanu un izbeigta tiesvedība daļā par 2005.gada 19.jūlija lēmuma atcelšanu. Spriedums pamatots ar šādiem argumentiem.

[3.1] Tiesa konstatē, ka lietā ir strīds par to, vai VID pamatoti atcēla 2005.gada 15.jūnija lēmumu un nosūtīja lietu jaunai izskatīšanai, kā arī piemēroja pārkāpējam papildsodu – automašīnas Nissan Patrol, valsts reģistrācijas Nr.*/valsts reģistrācijas numurs/*, konfiskāciju.

[3.2] No LAPK 242., 282., 285., 286.panta, Prokuratūras likuma 9.panta pirmās daļas un 19.panta izriet, ka prokurors, veicot uzraudzību pār valsts pārvaldes iestāžu pieņemtajiem lēmumiem administratīvo pārkāpumu lietās, ir tiesīgs iesniegt protestu. Iestādei prokurora prasības ir obligātas. Iesniedzot protestu, noprotestētā lēmuma izpildīšana tiek apturēta līdz protesta izskatīšanai. Iestāde, izskatot protestu, pārbauda pieņemtā lēmuma likumību un pamatotību. Iestādei ir tiesības pieņemt lēmumu par noprotestētā lēmuma atcelšanu un nosūtīt lietu jaunai izskatīšanai.

Konkrētajā lietā VID saņēma Valmieras rajona prokuratūras prokurora protestu par 2005.gada 15.jūnija lēmumu. Izskatot prokurora protestu, ar 2005.gada 19.jūlija lēmumu atcelts 2005.gada 15.jūnija lēmums un lieta nodota jaunai izskatīšanai.

Tādējādi tiesa secina, ka 2005.gada 19.jūlija lēmums ir procesuāls lēmums, kurš pieņemts, izskatot prokurora protestu, un nerada pārkāpējam nekādas tiesiskas sekas. Proti, administratīvā pārkāpuma lieta nav izbeigta un nav arī pieņemts lēmums par pārkāpēja sodīšanu, kas būtu uzskatāms par galīgo noregulējumu lietā. Tiesas ieskatā apstāklis, ka pārkāpējs labprātīgi izpildījis ar 2005.gada 15.jūnija lēmumu uzlikto sodu, nenozīmē, ka lēmums administratīvā pārkāpuma lietā stājies spēkā. Tiesa norāda, ka Administratīvā procesa likumā (turpmāk – APL) iekļautās tiesību normas konkrētajā lietā piemērojamas tikai gadījumā, kad LAPK neregulē attiecīgo jautājumu.

Saskaņā ar LAPK 291.panta otro daļu, ja par lēmumu par administratīvā soda uzlikšanu iesniegts protests, tas jāizpilda pēc protesta noraidīšanas.

Tādējādi, tiesa secina, ka, neskatoties uz apstākli, ka lēmums par administratīvā soda izpildi izpildāms ar tā pieņemšanas brīdi, uz protesta izskatīšanas laiku tas nav izpildāms. Ar 2005.gada 19.jūlija lēmumu prokurora protests nav noraidīts un lieta nosūtīta jaunai izskatīšanai. Tiesa secina, ka ar 2005.gada 19.jūlija lēmumu nolemts turpināt administratīvā pārkāpuma lietvedību un minētais lēmums nav skatāms atsevišķi no Lēmuma, kas ir galīgais noregulējums konkrētajā lietā.

Tādējādi 2005.gada 19.jūlija lēmuma atcelšana nevar būt prasījums APL 184.panta 1.punkta izpratnē, tāpēc jāizbeidz tiesvedība par 2005.gada 19.jūlija lēmuma atcelšanu saskaņā ar APL 282.panta 1.punktu un jāvērtē 2005.gada 19.jūlija lēmums kā procesuāls lēmums pēc tā ietekmes uz lietas galīgo rezultātu – Lēmumu.

[3.3] Lietā konstatēts, ka pārkāpējs pāri Latvijas Republikas robežai pārvadāja etilspirtu, kas bija noslēpts automašīnā iebūvētā slēpnī. Kā izriet no pārkāpēja paskaidrojumiem, izdarīto pārkāpumu viņš ir atzinis un noteikto naudas sodu Ls 100 ir samaksājis, kas arī liecina, ka konstatētājam administratīvajam pārkāpumam pārkāpējs ir piekritis un atzinis savu vainu. Minēto pārkāpējs apliecināja tiesas sēdē.

Tādējādi tiesa secina, ka pārkāpēja vaina izdarītajā administratīvajā pārkāpuma ir pierādīta.

Kā izriet no 2005.gada 3.augusta lēmuma, kurš atstāts negrozīts apstrīdēšanas stadijā, pārkāpējs sodīts saskaņā ar LAPK 169.^{3} pantu Ls 100 apmērā, saskaņā ar LAPK 201.^{12} pantu Ls 100 apmērā un saskaņā ar LAPK 35.pantu noteikts galīgais sods – Ls 100 apmērā. Kā papildsods piemērots izņemtā etilspirta un administratīvā pārkāpuma izdarīšanas rīka – transportlīdzekļa Nissan Patrol, valsts reģistrācijas Nr.*/valsts reģistrācijas numurs/*, konfiskācija.

[3.4] No LAPK 22., 24., 28., 32.panta izriet, ka administratīvais sods tiek piemērots ar mērķi sodīt personu, kura izdarījusi administratīvo pārkāpumu, kā arī audzinošos nolūkos, lai novērstu turpmākos tiesību pārkāpumus. Piemērojot administratīvo sodu piemērojamās sankcijas ietvaros, tiek ņemts vērā izdarītā pārkāpuma raksturs, vainas pakāpe. Administratīvā pārkāpuma izdarīšanas rīka konfiskāciju var piemērot kā papildsodu.

Kā norādīts 2005.gada 4.jūlija prokurora protestā, pārkāpējs ir izdarījis LAPK 169.^{3} pantā minēto administratīvo pārkāpumu ar nodomu. LAPK 28.pants par administratīvā pārkāpuma izdarīšanas rīka konfiskāciju paredz lietu kategoriju, kurās administratīvā pārkāpuma izdarīšanas rīka konfiskāciju var piemērot pat tad, ja administratīvā pārkāpuma izdarīšanas rīks atrodas citu personu īpašumā, tādējādi, likumdevējs piešķīris minētajam īpašu nozīmi. Turklāt no LAPK 274.^{1} panta pirmās daļas

1.punkta viennozīmīgi izriet, ka pārkāpējam piederošie pārkāpuma izdarīšanas rīki ir konfiscējami.

Tiesas ieskatā nav pamatots pārkāpēja apgalvojums, ka, lai noteiktu, vai automašīna tika izmantota kā administratīvā pārkāpuma rīks, bija jānosaka ekspertīze. Tiesa, izvērtējot lietas materiālus, secina, ka faktu, ka minētā automašīna tika izmantota tieši akcīzes preces – etilspirta pārvadāšanai, pierāda gan 2005.gada 8.aprīļa apskates protokols, gan arī 2005.gada 8.aprīlī sastādītais administratīvā pārkāpuma protokols, kuru pārkāpējs ir parakstījis un atzinis tā pamatotību. Minēto apstiprina arī paša pārkāpēja 2005.gada 8.aprīlī sniegtais paskaidrojums, kurā viņš nenoliedz, ka spirtu no Krievijas ievedis tieši minētajā automašīnā.

Ņemot vērā minēto, tiesa secina, ka pārkāpējam piemērotais papildsods – administratīvā pārkāpuma izdarīšanas rīka – transportlīdzekļa automašīnas Nissan Patrol, valsts reģistrācijas Nr.*/valsts reģistrācijas numurs/*, konfiskācija, ir samērīgs.

[4] Par Administratīvās rajona tiesas 2008.gada 25.jūlija spriedumu pārkāpējs iesniedza apelācijas sūdzību.

Apelācijas sūdzībā norādīts, ka saistībā ar šo pašu administratīvo pārkāpumu jau ir taisīts spriedums lietā Nr.A42360005, kas atcelts formālu iemeslu dēļ. Ar spriedumu pieteikums tika pilnībā apmierināts, jo tiesa atzina par nodibinātu, ka 2005.gada 15.jūnija lēmums ir atzīstams par izpildītu ar brīdi, kad pieteicējs ir samaksājis uzlikto naudas sodu. Tādējādi ar VID 2005.gada 19.jūlija lēmumu par protesta izskatīšanu ir atcēlis izpildītu un tādējādi vairs spēkā neesošu administratīvo aktu.

[5] Tiesas sēdē *Ē.K.* uzturēja apelācijas sūdzību, pamatojoties uz tajā norādītajiem argumentiem. VID pārstāvis norādīja, ka apelācijas sūdzība ir nepamatota.

Motīvu daļa

[6] Pārbaudījusi lietas materiālus un noklausījusies procesa dalībnieku paskaidrojumus, Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka pārkāpēja apelācijas sūdzība ir nepamatota un pieteikums ir noraidāms.

[7] Administratīvā apgabaltiesa konstatē, ka lietā nav strīda par to, ka pārkāpējs ir izdarījis LAPK 169.^{3} pantā un LAPK 201.^{12} pantā paredzētos administratīvos pārkāpumus. Lietā ir strīds par to, vai VID pamatoti atcēla 2005.gada 15.jūnija lēmumu un nosūtīja lietu jaunai izskatīšanai, kā arī piemēroja pārkāpējam papildsodu – automašīnas Nissan Patrol, valsts reģistrācijas Nr.*/valsts reģistrācijas numurs/*, konfiskāciju.

[8] APL 307.panta ceturtā daļa noteic, ja tiesa, izskatot lietu, atzīst, ka zemākās instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un

pilnībā pietiekams, tā sprieduma motīvu daļā var norādīt, ka pievienojas zemākās instances tiesas sprieduma motivācijai. Šajā gadījumā šā likuma 251.panta piektajā daļā noteiktos apsvērumus sprieduma motīvu daļā var nenorādīt.

[9] Jautājumā par to, vai, pamatojoties uz prokurora protestu, VID bija tiesības atcelt 2005.gada 15.jūnija lēmumu un nodot lietu jaunai izskatīšanai, neskatoties uz to, ka pārkāpējs bija samaksājis ar minēto lēmumu noteikto naudas sodu, Administratīvā apgabaltiesa atzīst par pareizu un pamatotu pirmās instances tiesas sprieduma pamatojumu šajā jautājumā un pilnībā tam pievienojas (sk. šā sprieduma [3.2] punktu).

Papildus Administratīvā apgabaltiesa norāda, ka, saucot personu pie administratīvās atbildības, svarīgi ir konstatēt, vai ir ievēroti LAPK 37.panta pirmās daļas noteikumi, proti, ka administratīvo sodu var uzlikt ne vēlāk kā četru mēnešu laikā no pārkāpuma izdarīšanas dienas (..). Izskatāmajā gadījumā pārkāpums ir izdarīts 2005.gada 8.aprīlī. Tādējādi, saucot pārkāpēju pie administratīvās atbildības 2005.gada 3.augustā, nav pārkāpts LAPK 37.panta pirmajā daļā noteiktais termiņš.

[10] Jautājumā par papildsoda – automašīnas Nissan Patrol, valsts reģistrācijas Nr.*/valsts reģistrācijas numurs/*, konfiskācijas – piemērošanu Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka sods ir samērīgs un atbilstošs izdarītajam pārkāpumam.

Administratīvā apgabaltiesa atzīst par pareizu un pamatotu pirmās instances tiesas sprieduma pamatojumu šajā jautājumā un pilnībā tam pievienojas (sk. šā sprieduma [3.3] –[3.4] punktu).

No lietas materiāliem secināms, ka nav šaubu, ka pārkāpuma izdarīšanas rīks – automašīna – bija ar speciāli iebūvētu slēptuvi degvielas tvertnē, kas tieši paredzēta pārkāpuma izdarīšanai. Minētais liecina par pārkāpuma iespējamu atkārtošanu. Piemērotajam sodam ir identificējami vairāki leģitīmi mērķi. Pirmkārt, mērķis, kas vērsts tieši uz pārkāpēja personību – lai audzinātu to likuma ievērošanas garā un atturētu viņu no tādām pat darbībām arī nākotnē, otrkārt, valsts un sabiedrības intereses, kas prasa godīgu akcīzes preču apriti konkurences un tirgus apstākļos, kas ietver arī nodokļu nomaksu par apritē esošajām akcīzes precēm.

Turklāt no LAPK 28.panta izriet, ka pārkāpuma izdarīšanas rīka atrašanās citas personas īpašumā nav šķērslis soda par konfiskāciju piemērošanai.

[11] Pārkāpējs nepamatoti apelācijas sūdzībā atsaucas uz Administratīvās rajona tiesas 2007.gada 12.aprīļa spriedumu šajā lietā, jo minētais spriedums nav spēkā. Tas tika atcelts ar Administratīvās apgabaltiesas 2008.gada 2.aprīļa lēmumu. Administratīvajai apgabaltiesai, izskatot lietu pēc būtības apelācijas kārtībā, nav saistoši minētajā spēkā neesošajā Administratīvās rajona tiesas spriedumā izdarītie apsvērumi.

[12] Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka pirmās instances tiesas spriedums ir tiesisks un pamatots.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 307.pantu, Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 286.[11] panta otrās daļas 1.punktu, un 286.[14] pantu Administratīvā apgabaltiesa

nosprieda

atstāt negrozītu Valsts ieņēmumu dienesta ģenerāldirektora 2005.gada 26.augusta lēmumu Nr.3.1/23159, bet *Ē.K.* pieteikumu noraidīt.

Spriedums nav pārsūdzams un stājas spēkā tā sastādīšanas dienā.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja	*(paraksts)*	L.Slica
Tiesneši	*(paraksts)*	Ļ.Kušnire
	(paraksts)	M.Vīgants

NORAKSTS PAREIZS
Rīgā, 11.09.2009.
Administratīvās apgabaltiesas tiesnese L.Slica